

Ευγένιος Ντελακρούά
Lycée Franco-Hellénique

Σύλλογος γονέων & κηδεμόνων
Ελληνογαλλική Σχολή Ευγένιος Ντελακρούά
Ελληνικό τμήμα

Καλές Πρακτικές για μαθητές με Ειδικές Μαθησιακές Ανάγκες

Οδηγός για Γονείς & Κηδεμόνες

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ LFHED

σε συνεργασία με το

ΣΥΛΛΟΓΟ ΓΟΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΝΤΕΛΑΚΡΟΥΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένα μεγάλο εύρος διαφορών στον ανθρώπινο εγκέφαλο έχει ως αποτέλεσμα διαφορετικούς τρόπους σκέψης, εκμάθησης, αλληλεπίδρασης και αντίληψης του κόσμου.

Στο σχολικό περιβάλλον συχνά κάποιες διαφορές εκδηλώνονται υπό τον τύπο ειδικών μαθησιακών αναγκών καθώς κάποιοι μαθητές δυσκολεύονται να κάνουν πράγματα που άλλοι κάνουν με ευκολία ή ακόμη μπορεί και να βρίσκουν εύκολα ορισμένα πράγματα στα οποία οι άλλοι μαθητές δυσκολεύονται.

Επιθυμούμε να εργαστούμε ώστε να ξεπεραστεί το κοινωνικό στίγμα και τα στερεότυπα με το να αρχίσουμε να μιλάμε ανοικτά για τους μαθητές αυτούς αλλά και να τους παρέχουμε το περιβάλλον που δικαιούνται προκειμένου να έχουν ίση πρόσβαση στην εκπαίδευση, να ευημερούν και να εισφέρουν στην σχολική κοινότητα τις δυνάμεις τους. Το παρόν αποτελεί έναν οδηγό για τους γονείς και κηδεμόνες του σχολείου μας στην κατεύθυνση αυτή.

Μύθοι σχετικά με τις μαθησιακές δυσκολίες *

Οι μύθοι αυτοί είναι αποτέλεσμα κυρίως ελλιπούς ενημέρωσης, έχουν εμποδίσει συχνά τη λήψη συγκεκριμένων εκπαιδευτικών μέτρων αντιμετώπισης, έχουν προκαλέσει αρκετό προσωπικό πόνο στους μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες και στις οικογένειές τους και έχουν οδηγήσει σε σύγχυση όλους τους ενδιαφερόμενους.

Οι πιο διαδεδομένοι μύθοι είναι οι παρακάτω:

1. Οι Μαθησιακές Δυσκολίες δεν αποτελούν πραγματική ειδική εκπαιδευτική ανάγκη.

Οι Μαθησιακές Δυσκολίες είναι πραγματικές και δεν αποτελούν δημιούργημα των επιστημόνων. Η πρόσφατη έρευνα καταδεικνύει νευρολογικής φύσης διαφορές τόσο στη δομή όσο και στη λειτουργία του εγκεφάλου.

2. Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες έχουν χαμηλή νοημοσύνη.

Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες έχουν δείκτη νοημοσύνης στο πλαίσιο του φυσιολογικού. Αυτό σημαίνει ότι κάποιοι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες μπορεί να έχουν υψηλό δείκτη νοημοσύνης, ενώ άλλοι απλώς στο κατώτερο όριο του φυσιολογικού.

3. Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες δεν μπορούν να μάθουν.

Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες μπορούν να μάθουν και να προχωρήσουν σε ακαδημαϊκές σπουδές. Απαιτείται όμως να παρακάμψουν τις δυσκολίες τους με εναλλακτικούς τρόπους διδασκαλίας και αξιολόγησης που τους επιτρέπουν να προσεγγίσουν τη γνώση και να επιδείξουν την πρόδοό τους.

4. Οι Μαθησιακές Δυσκολίες είναι αποτέλεσμα ανεπαρκούς διδασκαλίας.

Οι Μαθησιακές Δυσκολίες δεν δημιουργούνται εξαιτίας ακατάλληλης διδασκαλίας. Η ακατάλληλη διδασκαλία μπορεί απλώς να επιδεινώσει το πρόβλημα, ενώ η κατάλληλη προσαρμογή μπορεί να διευκολύνει τη μάθηση και τη μέγιστη αξιοποίηση των ικανοτήτων κάθε μαθητή.

* Η ορολογία «Μαθησιακές Δυσκολίες» είναι ξεπερασμένη, αλλά τη διατηρούμε καθώς είναι η γλώσσα των συντακτών.

«Οι Μαθησιακές Δυσκολίες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση» Επιμέλεια: Σουζάνα Παντελιάδου, Αντωνία Πατσιοδήμου, Γιώργος Μπότσας, Ενότητα II.

5. Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες είναι απλώς τεμπέληδες.

Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες χρειάζονται περισσότερο χρόνο για να εκτελέσουν τις εργασίες τους και συχνά δεν τις ολοκληρώνουν. Αυτό μερικές φορές μοιάζει με τεμπελιά, αλλά δεν είναι. Οι λόγοι που συμπεριφέρονται τα παιδιά με αυτόν τον τρόπο εδράζουν στην αναντιστοιχία που υπάρχει μεταξύ των δυνατοτήτων τους και του δείκτη δυσκολίας του έργου που τους έχει ανατεθεί, καθώς και στη συσσωρευμένη αποτυχία που έχουν βιώσει στο σχολείο.

6. Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες αντιμετωπίζουν πρόβλημα μόνο στα μαθήματα του σχολείου.

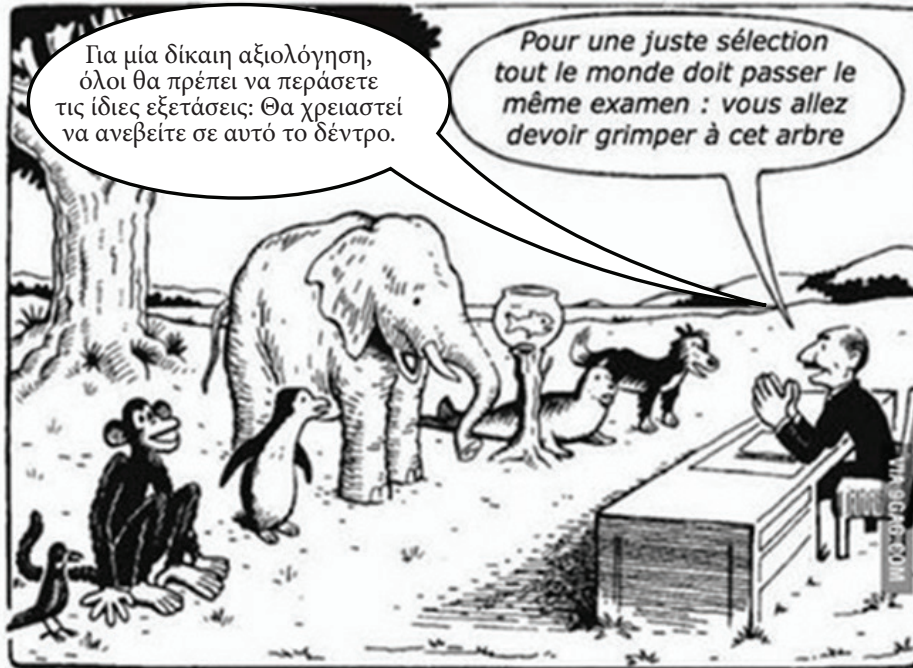
Τα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα αναδεικνύουν την ύπαρξη σημαντικών κοινωνικο-συναισθηματικών προβλημάτων στους μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες. Τα προβλήματα αυτά μπορεί είτε να προκαλούνται από τη συνεχή αποτυχία είτε από τα προβλήματα στις γνωστικές λειτουργίες.

7. Οι Μαθησιακές Δυσκολίες ξεπερνιούνται με τον καιρό.

Οι Μαθησιακές Δυσκολίες δεν εξαφανίζονται με την πάροδο του χρόνου. Απλώς εμφανίζονται με διαφορετικό τρόπο και ένταση σε κάθε ηλικία. Για παράδειγμα, μπορεί να εκδηλώνονται με προβλήματα φωναχτής ανάγνωσης στην πρώτη σχολική ηλικία και με προβλήματα απομνημόνευσης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

8. Οι Μαθησιακές Δυσκολίες θεραπεύονται.

Οι Μαθησιακές Δυσκολίες αποτελούν διαρκή και μόνιμη συνθήκη, η οποία βελτιώνεται εξαιρετικά δύσκολα. Αυτή ακριβώς η εξαιρετική δυσκολία βελτίωσης και η αντίσταση στη διδασκαλία αναδεικνύεται ως διαγνωστικό χαρακτηριστικό. Οι διάφορες μέθοδοι θεραπείας που κατά καιρούς έχουν έρθει στην επικαιρότητα στερούνται κάθε ερευνητικής τεκμηρίωσης.

Notre système éducatif

Το εκπαιδευτικό μας σύστημα

"Tout le monde est un génie. Mais si vous jugez un poisson par sa capacité à grimper aux arbres, il passera sa vie entière persuadé qu'il est totalement stupide."

Ο κάθε ένας μας είναι ιδιοφυΐα. Όμως όταν κρίνεις το ψάρι από την ικανότητά του να σκαρφαλώνει σε δέντρα, θα περάσει όλη του τη ζωή νομίζοντας ότι είναι εντελώς χαζό.

Υποστήριξη των μαθητών με ειδικές μαθησιακές ανάγκες

Αναγκαία για τη διαχείριση των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών κάποιου μαθητή είναι η ύπαρξη σχετικής γνωμάτευσης από τον αρμόδιο δημόσιο φορέα ΚΕΔΑΣΥ.

Το σχολείο μας εξυπηρετείται από το 2ο Κ.Ε.Σ.Υ. Β' Αθήνας, Η υπηρεσία δέχεται αιτήματα για εκπαιδευτική αξιολόγηση παιδιών τηλεφωνικά κάθε Δευτέρα και Τετάρτη από τις 8.30 έως τη 1.30 στο τηλ. 210 6512513 και ηλεκτρονικά στο email pro@2kesy-v.att.sch.gr. Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του Κέντρου για περισσότερες πληροφορίες <https://2kesy-v.att.sch.gr/>

Επισημαίνεται ότι το ΚΕΔΑΣΥ δεν έχει παιδοψυχιάτρους για να διαγνώσουν τυχόν αυτισμό, ΔΕΠΥ κλπ. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να απευθυνθεί πρώτα στο Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο ή κάποιο ιδιωτικό φορέα για τυχόν διάγνωση σχετικά με το νευρολογικό προφίλ του παιδιού και να την προσκομίσει στο ΚΕΔΑΣΥ για ταχύτερο και πιο ασφαλές αποτέλεσμα.

Για την έκδοση γνωμάτευσης ΚΕΔΑΣΥ για σχολική χρήση:

- 1.** Ο κηδεμόνας με δική του πρωτοβουλία ή με σύσταση του σχολείου απευθύνεται στο ΚΕΔΑΣΥ <https://2kesy-v.att.sch.gr/>.
- 2.** Με ευθύνη των ειδικών παιδαγωγών και ψυχολόγου του ΚΕΔΑΣΥ γίνεται η έκθεση και ζητείται παράλληλα περιγραφική εξέταση από τους διδάσκοντες. Μετά την έκδοση της γνωμάτευσης, ο γονέας φροντίζει να ενημερώσει για αυτήν το σχολείο, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις το ΚΕΔΑΣΥ κοινοποιεί αμέσως την απόφαση.
- 3.** Η Α' Γυμνασίου είναι καθοριστική χρονιά για όσα παιδιά δεν έχουν τυχόν διαγνωσθεί και η προσοχή των εκπαιδευτικών πρέπει να είναι αυξημένη, η δε συνεργασία σχολείου και οικογένειας στενή.
- 4.** Είναι πολύ σημαντικό, εφόσον υπάρχει η υποψία για οιαδήποτε δυσκολία σε κάποιο μαθητή, τα αιτήματα για αξιολόγηση που απευθύνονται προς τα ΚΕΔΑΣΥ να αποστέλλονται μέχρι το αργότερο στην Α' Λυκείου, καθώς πέραν του τέλους της τάξης αυτής τα ΚΕΔΑΣΥ δεν συντάσσουν γνωματεύσεις που αφορούν σε προφορική εξέταση για τις επίσημες εξετάσεις.

Χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την προφορική εξέταση

Σύμφωνα με τις εγκυκλίους για την εξέταση φυσικώς αδυνάτων, προτείνεται η παροχή δυνατότητας στον μαθητή:

- α)** να αναπτύσσει γραπτώς τις απόψεις του πριν την εκκίνηση της προφορικής εξέτασης, έτσι ώστε να οργανώσει πιο αποτελεσματικά τη σκέψη και τον λόγο του,
- β)** να συμβουλευέται τις γραπτές του σημειώσεις κατά την διάρκεια της προφορικής εξέτασης και
- γ)** να του παρέχεται ο απαιτούμενος χρόνος προκειμένου να μπορέσει να απαντήσει.

Επιπλέον για την προφορική εξέταση συστήνεται:

A) Η ενημέρωση για την διαδικασία και η δημιουργία κλίματος ασφάλειας, αποδοχής και σεβασμού της ιδιαιτερότητας του μαθητή

B) Ο χώρος που πραγματοποιείται η προφορική εξέταση να μην έχει πολλά οπτικά και ακουστικά ερεθίσματα.

Γ) Η μεγαλόφωνο ανάγνωση των θεμάτων από τον εκπαιδευτικό, καθώς και η επανάληψη της ανάγνωσης κάποιου θέματος κατά την διάρκεια της εξέτασης, εφόσον ζητηθεί από τον μαθητή.

Δ) Ο έλεγχος κατανόησης του περιεχομένου των ερωτήσεων. Σε περίπτωση ελλιπούς κατανόησης της εκφώνησης της ερώτησης να παρέχονται οι απαραίτητες διευκρινίσεις και να αναδιατυπώνεται η ερώτηση στο βαθμό που προβλέπεται.

Ε) Η ενθάρρυνση της ανάπτυξης μια απάντησης που δεν θεωρείται επαρκής με επιπρόσθετες διευκρινιστικές ερωτήσεις.

ΣΤ) Στα θεωρητικά μαθήματα, εφόσον διαπιστωθεί αδυναμία απόδοσης της γνώσης με συνεχή λόγο, η εκμείευση των απαντήσεων του μαθητή με την υποβολή ερωτήσεων που τον διευκολύνουν στην διατύπωση των γνώσεων, αλλά δεν είναι τέτοιες μορφής που να υποδεικνύουν την απάντηση.

Ζ) Στο μάθημα της Έκθεσης (Παραγωγή λόγου), η αξιολόγηση να επικεντρώνεται στην κατανόηση βασικών αξόνων του θέματος και την χρήση επιχειρηματολογίας.

Η) Στα θετικά μαθήματα, i) η αξιολόγηση να επικεντρώνεται στο συλλογισμό και τον τρόπο επίλυσης μίας άσκησης ή την απόδειξη μιας θεωρίας, ii) να υποδεικνύεται στον μαθητή με γενική παραίνεση να προσέξει τα σύμβολα και τα πρόσημα, iii) επισημαίνονται οι αναριθμητισμοί, οι λανθασμένες αντιγραφές ποσών ή μεταφορές αριθμητικών δεδομένων και να προτρέπει ο μαθητής να διατυπώσει ξανά την απάντηση του.

Σχετικά με την γενικότερη υποστήριξη του μαθητή

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ:

Παροχή οδηγιών μελέτης με γνωστικούς χάρτες, γραφικούς οργανωτές, πηλαγιότιτλους, περιλήψεις, πίνακες ή κατευθυντήριες ερωτήσεις για τα θεωρητικά μαθήματα, προκειμένου ο μαθητής να εστιάζει σε σημαντικές πληροφορίες και κατηγορίες εννοιών. Οι οδηγοί μελέτης καλό είναι να δίνονται πριν την επεξεργασία κειμένου ή ενότητας.

Ανάθεση σχολικών εργασιών με κλειστού τύπου ερωτήσεις (σωστού λάθους, συμπλήρωση κενών, σύζευξης εννοιών, αντιστοίχισης, πολλαπλών επιλογών). Στην περίπτωση γραπτών απαντήσεων σε ανοιχτές ερωτήσεις, οι απαιτήσεις στην ορθογραφία, στην έκφραση και την στίξη προσαρμόζονται στις οδηγίες. Την διαρκή υποστήριξη του μαθητή και κατανόηση των δυσκολιών του.

Ενθάρρυνση και επιβράβευση των προσπαθειών του, σε ήρεμο και ψυχοφειλές παιδαγωγικό κλίμα.

Συμμετοχή στις εκδηλώσεις και δραστηριότητες της τάξης και του σχολείου του γενικότερα.

Και υπενθυμίζουμε πως, η χρήση διαδραστικού πίνακα, εκπαιδευτικών λογισμικών, η αύξηση του χρόνου αναμονής των απαντήσεων καθώς και η επανάληψη και η σαφής διατύπωση διδακτικών στόχων, συντελούν στην ουσιαστική ενίσχυση του συγκεκριμένου μαθητή.

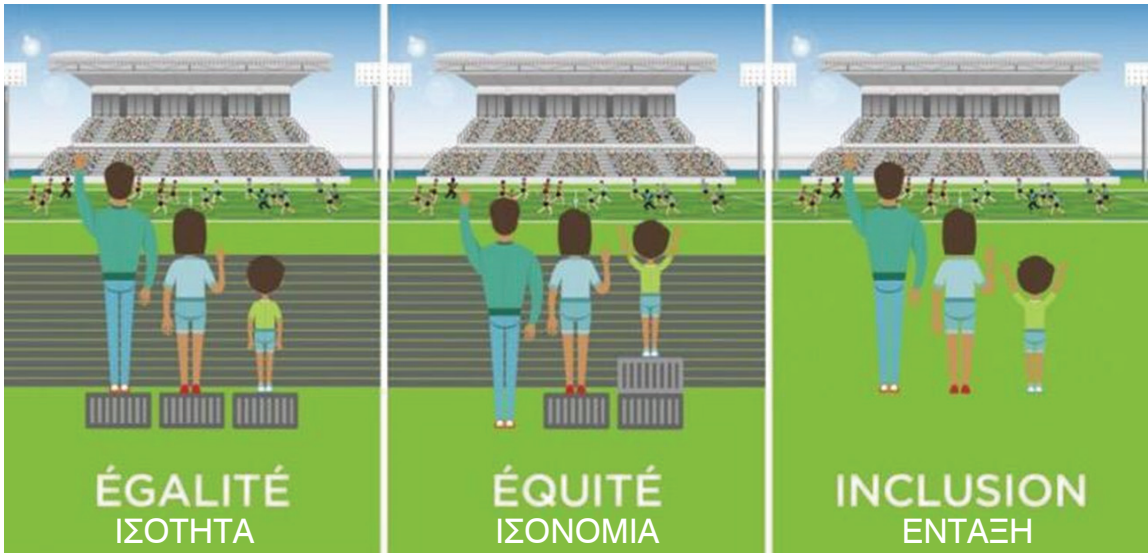
Σχετικά με την γενικότερη υποστήριξη του μαθητή

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ:

Πολλοί γονείς αισθάνονται στο σκοτάδι όταν το παιδί τους διαγνώσκεται. Μπορείτε να επικοινωνείτε με το Σύλλογο Γονέων για βασικές κατευθύνσεις και πληροφορίες στο palfhed@gmail.com.

Στην οικογένεια προτείνεται από το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων και συμφωνούμε:

- 1.** Καλή διατροφή, συχνή άσκηση και συνεπές πρόγραμμα με συχνά διαλείμματα ξεκούρασης του παιδιού.
- 2.** Επαφή με τη φύση και ελεύθερες δραστηριότητες χωρίς αυστηρό πρόγραμμα για το παιδί.
- 3.** Διαρκή ενθάρρυνση του παιδιού και καθόλου υποτίμηση των τυχόν δυσκολιών, που εκφράζει ότι αντιμετωπίζει.
- 4.** Ενημέρωση και συνεργασία πάνω στα θέματα της διάγνωσης των παιδιών κατά προτίμηση με ενήλικες που έχουν ίδια διάγνωση για τους ίδιους
π.χ. διάγνωση δυσλεξία > ενημέρωση για θέματα δυσλεξίας από δυσλεκτικούς ενήλικες.
- 5.** Επιφύλαξη, ενημέρωση και παρακολούθηση για εντοπισμό τυχόν συνυπαρχουσών καταστάσεων πέραν αυτών της διάγνωσης.
- 6.** Έναρξη προγράμματος θεραπειών ειδικής διαπαιδαγώγησης, όταν κρίνεται.
- 7.** Συμβουλευτική γονέων με στόχο την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης του παιδιού τους και τη βοήθεια στην αντιμετώπιση αρνητικών σκέψεων και συναισθημάτων (βλ. και ανωτέρω 4).
- 8.** Με την ολοκλήρωση της γυμνασιακής φοίτησης διερεύνηση επαγγελματικού προσανατολισμού σύμφωνα με τις προτιμήσεις αθλά και τις ιδιαίτερες κλίσεις του μαθητή.

LFHED και ενταξιακό σχολείο

Στην Ελληνογαλλική σχολή Ευγένιος Ντελακρουά, υπάρχει η επιθυμία και η θέληση να οδεύσουμε προς ένα ενταξιακό σχολείο το οποίο σέβεται, αφουγκράζεται και απαντά στις ανάγκες των μαθητών του και πρωτίστως φροντίζει να προλαμβάνει μέσα από τις δράσεις του την κατάρτιση και την παιδαγωγική στο μέτρο του δυνατού. Γνωρίζουμε πως έχουμε ακόμη αρκετό δρόμο μπροστά μας για την επίτευξη αυτού του στόχου και πως βρισκόμαστε στην αρχή. Ωστόσο προχωράμε με μικρά ή μεγαλύτερα και σταθερά βήματα.

Το ενταξιακό σχολείο

Το σχολείο χωρίς αποκλεισμούς είναι μια σχολική οργάνωση σχεδιασμένη να λαμβάνει υπόψη την ποικιλομορφία των προφίλ των μαθητών, έτσι ώστε όλοι να επωφεληθούν από το δικαίωμά τους σε ποιοτική σχολική εκπαίδευση¹.

Οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Έχει σημασία να ορίσουμε τις σχολικές εκπαιδευτικές ανάγκες όχι σ'ένα πλαίσιο έλλειψης ή ανεπάρκειας αλλιώς ως ανάγκες οι οποίες προκύπτουν υπό συνθήκες και εν προκειμένω, ως ανάγκες που απορρέουν από τη διαδικασία διδασκαλίας/μάθησης². Σ'αυτό το πλαίσιο, προτεραιότητα είναι να εξετάσουμε τις ανάγκες ως μοχλούς για το πώς μπορεί το σχολείο να απαντήσει σ'αυτές ή για το πώς μπορεί να προσαρμοστεί το περιβάλλον ώστε να μην προκύπτει η ανάγκη. Οι ανάγκες προκύπτουν από την αλληλεπίδραση μεταξύ των χαρακτηριστικών ενός ατόμου και των χαρακτηριστικών της κοινωνίας στην οποία ζει³.

Η αναπηρία⁴

Υπάρχουν καταστάσεις ορατής αναπηρίας και καταστάσεις αόρατης αναπηρίας
Υπάρχουν καταστάσεις αναπηρίας επίσημα αναγνωρισμένες (από τα εθνικά συστήματα κάθε χώρας).
Υπάρχουν επίσης καταστάσεις αναπηρίας που δεν αναγνωρίζονται επίσημα αλλιώς που μπορούν να ληφθούν φυσικά υπόψη από το σχολείο μόλις γίνουν ορατά ή εντοπιστούν⁵.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των μαθητών στην κατάρτιση:

Προσβασιμότητα

Η προσβασιμότητα επιτρέπει την αυτονομία και τη συμμετοχή των ατόμων με ειδικές ανάγκες, μειώνοντας ή εξαλείφοντας τις αναντιστοιχίες μεταξύ των ικανοτήτων, των αναγκών και των επιθυμιών, αφενός, και των διαφόρων φυσικών, οργανωτικών και πολιτιστικών συνιστωσών του

περιβάλλοντός τους, από την άλλη πλευρά

Η προσβασιμότητα απαιτεί την εφαρμογή πρόσθετων στοιχείων, απαραίτητων για κάθε άτομο με ειδικές ανάγκες ώστε να μετακινείται και να έχει πρόσβαση στο περιβάλλον διαβίωσης ελεύθερα και με ασφάλεια και σε όλους τους χώρους, τις υπηρεσίες, τα προϊόντα και τις δραστηριότητες. Η κοινωνία, υιοθετώντας αυτή την προσέγγιση προσβασιμότητας φτιάχνει ποιότητα ζωής για όλα τα μέλη της.

Προσβασιμότητα στη μάθηση

Η διαχείριση μιας ετερογενούς τάξης, όπως είναι η ενταξιακή τάξη, είναι πολύπλοκη, διότι αυτή η ετερογένεια πρέπει να αντιμετωπιστεί, όχι με την “κανονικοποίηση” των μαθητών, όπως γίνεται στην παραδοσιακή εκπαίδευση, αλλά αντίθετα από μια προοπτική απο-κανονικοποίησης, όπου οι μαθητές μπορούν να “ζήσουν τις διαφορές τους στο έπακρο χωρίς να χρειάζεται να τις τροποποιήσουν για να γίνουν αποδεκτοί στην κοινωνία”⁶. Συνεπώς, στους μαθητές προσφέρονται διάφορες προσαρμογές του περιβάλλοντος προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους, αλλά και διάφορες μορφές διδασκαλίας προσαρμοσμένες στις δυσκολίες όλων των μαθητών, ώστε να μπορούν όλοι να αποκτήσουν τις διαφορετικές γνώσεις που διδάσκονται.

Ο καθολικός σχεδιασμός για τη μάθηση αντιπροσωπεύει μια ρήξη με τη μετωπική (ή “παραδοσιακή”) διδασκαλία, η οποία επικεντρώνεται περισσότερο στη μετάδοση γνώσεων, σχεδιάζεται ανάλογα με την ομάδα της τάξης και λαμβάνει ελάχιστα υπόψη την ποικιλομορφία των μαθητών⁷, και μάλιστα είναι απρόθυμη να ανταποκριθεί στις διαφορετικές ανάγκες όλων των μαθητών⁸, είτε έχουν είτε όχι ειδικές ανάγκες.

Για οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με το ενταξιακό σχολείο, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε με τη συντονίστρια του σχολείου ένταξης Γούναρη Γεωργία στο georgia.gounari@lfh.gr

¹ Martine Caraglio, «Les élèves en situation de handicap», Que sais-je ?, 2019.

² Benoit 2008

³ Πηγή: Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ΠΟΥ

⁴ Στο σημείο αυτό κρατάμε την ορολογία του συγγραφέα.

⁵ Dominique Aimon, « Eléments de culture de base sur l'école inclusive »

⁶ AUCOIN, A. et VIENNEAU, R. (2010). Inclusion scolaire et dénormalisation. Dans Nadia Rousseau (dir.), La pédagogie de l'inclusion scolaire : pistes d'action pour apprendre tous ensemble (p. 63-86). Québec : Presses de l'Université du Québec.

⁷ TOMLINSON, C. A., BRIGHTON, C., HERTBERG, H., CALLAHAN, C. M., MOON, T. R., BRIMJOIN, K. et al. (2003). Differentiating instruction in response to student readiness, interest, and learning profile in academically diverse classrooms: A review of literature. *Journal for the Education of Gifted*, 27(2-3)

⁸ JACKSON, R., HARPER, K. et JACKSON, J. (2002). Effective Teaching Practices and the Barriers Limiting Their Use in Accessing the Curriculum: A Review of Recent Literature. National Center on Accessing the General Curriculum (NCAC)

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2023
Α Έκδοση

Σύλλογος γονέων & κηδεμόνων
Ελληνογαλλική Σχολή Ευγένιος Ντελακρουά
Ελληνικό τμήμα

Ευγένιος Ντελακρουά
Lycée Franco-Hellénique